

Схвалено педагогічною радою:

Затверджую

Схвалено педагогічною радою:

Затверджую

Протокол № ____

Директор ліцею

Г. О. Томуняк

від ____ 2023 р

Наказ № ____ від ____

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БИСТРИЦЬКОГО ЛІЦЕЮ
ПОЛЯНИЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
на 2023-2024 навчальний рік

Термін дії програми – 1 рік

.

1. Пояснювальна записка до освітньої програми

1.1. Загальні положення

Освітня програма школи розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

1.2. Мета освітньої програми

Головною метою освітньої програми є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник. Особливу увагу школа приділяє формуванню в учнів бережливого ставлення до природи. Навчальний заклад знаходиться в високогірній сільській місцевості, що сприяє виховання учнів з стійкою позицією «любителя» природи. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на

		основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- Урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- Урок корекції основних компетентностей;
- Комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

1.3. Завдання освітньої програми

Освітня програма в школі спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Навчальний заклад несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства загальноосвітній навчальний заклад здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова загальна освіта;

II ступінь - основна загальна освіта;

III ступінь - середня (повна) загальна освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд «Основи християнської етики», «Спорт проти булінгу», «Основи екології».
- як варіативна частина робочого навчального плану, в школі читатимуться факультативи та курси за вибором математичного, природничого та філологічного напрямів, а саме:
 - Основи медичних знань
 - Логіка
 - STEM
 - Логічні стежки математики
 - Основи екології та природокористування
 - Фізика в русі
 - Життя мікросвіту
 - Геометрія, як практика, логіка і фантазія
 - Спорт проти булінгу
 - Екологічний менеджмент та економіка природокористування
 - Здоров'я і безпека життєдіяльності людини
 - Креслення
 - Модуль числа
 - Основи Християнської етики

надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної – участь у всіх предметних та міжпредметних конкурсах різних рівнів, змаганнях ерудитів школи, району, області; трудової – участь у всіх акціях по благоустрою та очистці території ліцею та громади, спрямована робота гурків різного профілю Юний стрілець, Джура, Юні лісівники, Початкове технічне моделювання, Настільний теніс, Історичне краєзнавство, Юний рятувальник, Шахи, Музична мозаїка, Декоративно-ужиткове мистецтво, Народні ремесла України

- надання учням можливості вибору профілю технологічного напрямку (11 клас), філологічного напрямку (10 клас)

У навчальному закладі створені та функціонують: методичні об'єднання, психологічна та соціальна служба.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в ліцеї сприяють система ІСУО та програма КУРС Школа.

Наша ліцей - школа рівних можливостей для всіх; школа в якій навчаються поряд обдаровані діти в різних галузях. Школа, яка намагається знайти та розвинути талант кожної дитини.

Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти. А це означає співвідношення результатів роботи школи з метою, яку колектив школи поставив перед собою. Ліцей працює на засадах “педагогіки партнерства”.

Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Ліцей допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей. Відповідно типовим положенням в ліцеї передбачена сімейна форма навчання та екстернат на для учнів, які в зв'язку з дією правового режиму військового стану перебувають за межами України.

1.4. Очікувані результати

Випускник нашого ліцею – особистість з чіткою життєвою позицією, людина здатна самотійно долати життєві труднощі та випробування. Борець, загартований гірськими стихіями, творча особистість, яку надихає мудрість предків. Чуттєва, здатна до емпатії людина, що з розумінням поставиться до інших.

Патріот - з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;

Освітній процес у ліцеї спрямований на формування у випускника ключових компетентностей необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- готовність до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Робочий навчальний план
Бистрицького ліцею на 2023-2024 навчальний рік
1 клас

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		1
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	4
	Інформатика	
Я досліджую світ (освітні галузі)		(3)
	Мовно-літературна	
	Математична	
	Природнича	
	Технологічна	
	Соціальна і здоров'язбережувальна	
	Громадянська та історична	
Дизайн і технології		1
Мистецька		
	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Всього годин		19+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Основи Християнської етики		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20
Разом		23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23

2-4 класи

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		2	3	4
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	3	3
Математична	Математика	3	4	4
	Інформатика		1	1
Я досліджую світ (освітні галузі)		(8)	(7)	(7)
	Мовно-літературна	2	2	2
	Математична	1	1	1
	Природнича	2	2	2
	Технологічна	1	1	1
	Соціальна і здоров'язбережувальна	0,5	0,5	0,5
	Громадянська та історична	0,5	0,5	0,5
	Інформатика	1		
Мистецька				
	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Всього годин		21+3	22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Основи Християнської етики		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23
Разом		25	26	26
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України			1	1,5	1,5
	Всесвітня історія			1	1	1
	Основи правознавства					1
	Вступ до історії України та громадянської освіти	1				
	Всесвітня історія. Історія України		2			
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1		
	Образотворче мистецтво	1	1	1		
	Мистецтво				1	1
Математика	Математика	5	5			
	Алгебра			2	2	2
	Геометрія			2	2	2
Природознавство	Пізнаємо природу	2	2			
	Біологія			2	2	2
	Географія		2	2	2	1,5
	Фізика			2	2	3
	Хімія			1,5	2	2
Технології	Трудове навчання			1	1	1
	Інформатика	1,5	1,5	1	2	2
	Технології	2	2			
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я			1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Соціальна та здоров'язбережувальна	Етика	0,5	0,5			
	Здоров'я, безпека та добробут	1	1			
Усього		26+3	29+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на курси за вибором, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3	2,5	3	3
Гранично допустиме тижневе навантаження		28	31	32	33	33
Спецкурси						
Основи християнської етики		1	1	1	1	1
Факультативи						
Основи медичних знань					1	
Логіка			1			
STEM		1				
Логічні стежки математики				1		
Основи екології та природокористування						1
Фізика в русі					1	
Життя мікросвіту				0,5		
Геометрія, як практика, логіка і фантазія						1
Разом		31	34	33,5	34,5	36
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		31	34	33,5	34,5	36

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		10 (філологічний профіль)	11 (природничий профіль)
Мовно-літературна	Українська мова	4	2
	Українська література	4	2
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова ²	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Громадянська освіта	2	
Математична	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Природознавство	Біологія і екологія	2	5
	Географія	1,5	1+1
	Фізика	3	3
	Астрономія		1
	Хімія	1,5	2
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура ⁴	3	3
	Захист України	1,5	1,5
Технології	Вибірково-обов'язкові предмети		
	Інформатика	1,5	1,5
	Технології	1,5	1,5
Всього годин		31+3	30+3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		(8) 4	(9) 6
Факультативні курси та індивідуальні заняття			
Основи християнської етики		1	1
Спорт проти булінгу		1	
Екологічний менеджмент та економіка природокористування		1	
Здоров'я і безпека життєдіяльності людини		1	1
Креслення			2
Модуль числа			1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33
Разом		38	38
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		38	38

**Пояснювальна записка до навчального плану
Бистрицького ліцею на 2023-2024 навчальний рік**

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів - 11

Кількість учнів – 202

Клас	Число учнів		
	Всього	Хлопці	Дівчата
1	24	14	10
2	19	9	10
3	20	9	11
4	21	14	7
1-4	84	46	38
5	19	4	15
6	21	7	14
7	22	12	10
8	19	8	11
9	14	5	9
5-9	95	36	59
10	12	5	7
11	11	6	5
10-11	23	11	12
1-11	202	93	109

Річний

навчальний план

Бистрицького ліцею на 2023-2024 навчальний рік враховує основні вимоги Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і передбачає перехід на нову структуру і оновлений зміст загальної середньої освіти. Навчальний план для 1-4, 5-6 класів складений з урахуванням вимог нового Державного стандарту.

Річний навчальний план створює передумови для одержання повноцінної освіти всіма учнями ліцею. Цьому сприяє наявність в робочому навчальному плані інваріантної складової, сформованої на державному рівні і спільної для всіх загальноосвітніх закладів та варіативної складової, яка містить додаткові години на предмети інваріантної складової, предмети за вибором, спецкурси, факультативні та індивідуальні заняття.

Інваріантна складова робочого навчального плану реалізується в повному обсязі години, передбачені Типовою освітньою програмою.

Години фізичної культури в 1-11 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Статутом ліцею визначено українську мову навчання.

Ліцей працює за типовими освітніми програмами:

-
- 1 клас - Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Савченко

- 2-4 класи: Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
- 5-6 класи: Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235
- 7-9 класи: наказ Міністерства освіти і науки України №405 від 20.04.2018 року "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».
- 10 -11 класи: наказ Міністерства освіти і науки України № 408 від 20.04.2018 року "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Визначення режиму роботи ліцею

Мова навчання – українська.

Режим навчання – п'ятиденний.

Змінність – 1-4 класи дві зміни навчання (в другу зміну навчається один з класів – 1)

5-11 клас одна зміна, очна форма навчання

Початок занять – о 09 год.00 хв.

Тривалість уроків:

1-й клас – 35 хв.;

2-4-ті класи – 40 хв.;

5-11-ті класи – 45 хв.

Розклад дзвінків (тривалість перерв) керуючись Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти затвердженого Міністерством охорони здоров'я Наказ № 2205 від 25 вересня 2020 року встановлено такий:

Режим роботи ліцею на 2023-2024 навчальний рік

Організаційні періоди роботи	Розклад дзвінків 5-11 класи	Розклад дзвінків 1 класу	Розклад дзвінків для 2-4 класів класу
1 урок	9:00-09:45	9:00-9:35	9:00-9:40
2 урок	09:55-10:40	9:45-10:20	9:50-10:30
3 урок	11:00-11:45	10:50-11:25	11:00-11:40
4 урок	12:05-12:50	11:40-12:15	11:55-12:35
5 урок	13:00-13:45	12:30-13:05	12:50-13:30
6 урок	13:55-14:40		13:40-14:20
7 урок	14:50-15:35		

Структура 2023-2024 навчального року

Бистрицького ліцею

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту»
2023-2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.
Навчальні заняття організовано за семестровою системою:

Навчальні заняття		Канікули		
I семестр	II семестр	осінні	зимові	весняні
01.09.- 22.12.	15.01-07.06.	23.10-30.10.	23.12-14.01	25.03-03.04.
2023р	2024р	2023р	2024р	2024 р

Програмне забезпечення освітнього процесу

Всі предмети інваріантної та варіативної складової навчального плану будуть вестися згідно чинних програм затверджених Міністерством освіти і науки України та поданих в інструктивно-методичних рекомендаціях щодо вивчення в закладах загальної середньої освіти навчальних предметів та організації освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році .

Українська мова

7 – 9 класи за навчальною програмою: Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804);

10 - 11 клас – за навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

Українська література

7 – 9 класи здійснюватиметься за навчальною програмою: Українська література. 7 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804;

10-11 клас – за новими навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

Зарубіжна література

7– 9 класах Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

10-11 класи: Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Іноземна мова

1 клас Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О. Савченко

2-4 класів за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р. Б. Шияна;

7-9 класів Навчальна програма затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 408;

10-11 класів Навчальна програма затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 407;

Історія

7 – 11 класів Історія України всесвітня історія (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Основи правознавства

9 клас: Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Біологія

7-9 класи – Програма з біології для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

10 -11 клас :Програма з біології і екології для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти: рівень стандарту, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;

Географія

7 - 9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

10- 11 класи вивчають географію на рівні стандарту за програмою, затвердженою наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407

Фізика, астрономія

Навчання фізики і астрономії (у старших класах) у закладах загальної середньої освіти в 2023 – 2024 навчальному році здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

7-9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи» (програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

10-11 класи – Навчальна програма «Фізика 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.

11 клас Астрономія Навчальна програма «Астрономія» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Яцків Я. С.

Хімія

7 - 9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804.

10–11 класи Програма з хімії для закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).

Фізична культура

7-9 класи Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

10-11 класи - Фізична культура Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Технології

7 - 9 класи – Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

10 клас – Навчальна програма «Технології 10-11 класи (рівень стандарту)» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;

11 клас Навчальна програма «Технології 10–11 класи (профільний рівень)» затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;

Мистецтво

7-9 класи - Навчальна програма (авт. Л. Масол та ін.) (оновлена), затвердженою наказом МОН України від 07.06.2017 № 804.

Інформатика

7-9 класи – Інформатика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів . затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

10-11 класи – Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Захист України

10-11 класи: Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Математика.

7-9 класи - Навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів». Оновлені відповідно до наказу МОН України № 804 від 07 червня 2017 року.

10-11 класи Навчальна програма затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;

Основи здоров'я

7-9 класи: Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Громадянська освіта

10 клас Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698

Модельні навчальні програми НУШ 5-6 клас

- Українська мова 5-6 кл. Заболотний О. В., Лавринчук В. П. та ін.. Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Українська література 5-6 кл. Архипова В. П, Січкарь С. І, Шило С. Б. наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Математика 5-6 кл., Тарасенкова Н. А. . Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Пізнаємо природу 5-6 кл. Коршевнік. Т. В. Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Іноземна мова 5-9 кл. Зиморя І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
- Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотко В.В.) Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Зарубіжна література Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудницька Н. П., Ковальова Л. Л., Орлова О. В., Юлдашева Л. П., Туряниця В. Г., Лебедь Д. О.) Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.) МОН від 12.07.2021 № 795

- Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.) Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я. Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.) Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
- «STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артєм'єва О.Є.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 29.09.2021 № 1031)
- 6 клас географія - Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікітчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324

Реалізація варіативної складової навчального плану

Варіативна частина плану, в якій передбачено години на курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття розподілені з урахуванням інтересів та потреб учнів, можливостей ліцею щодо навчально-методичного забезпечення, наявності педкадрів та навчальних програм. Варіативна складова навчального плану розподілена таким чином.

Початкова школа

Основи християнської етики. Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6)

Основна школа

Факультативні курси

Основи християнської етики 5-9 класи - Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6)

Логіка - 6-7 класи по 1 годині Програма факультативного курсу для 5 – 9 класів, лист Інституту модернізації змісту освіти від 10.07.2020 №22.1/12-Г-557

Геометрія 1 година у 9 класі читатиметься за програмою: «Збірник програм з математики для допрофільного навчання та профільної підготовки" в

частині варіативної складової (упорядники Прокопенко Н.С., Єргіна О.В., Вашуленко О.П.) Лист ІМЗО від 04.07.2016 № 2.1/12-Г-440) Погоджена рішенням педагогічної ради від 29.08.2023 р. протокол № 01.

Фізика в русі – 1 година у 8 класі - Програма факультативного курсу для учнів 8(9)класу лист ІМЗО від 13.12.2019 № 22.1/12-Г-1152

STEM 5 клас - «STEM. 5-6 класи (міжгалузовий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бутурліна О.В., Артем'єва О.Є.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки від 29.09.2021 № 1031)

Життя мікросвіту – 7 клас 0,5 години – Авторська програма факультативного курсу «Життя мікросвіту» схвалено до використання у загальноосвітніх навчальних закладах» лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України № 22.1/12–Г–1117 від 02.12.2019 року.

Основи медичних знань – 1 година у 8 класі, яка буде читатися за програмою **«Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання, рекомендованих для використання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лист ІМЗО від 20.08.2019 р 22.1/12-Г-14»**

Основи екології та природокористування – 1 година у 9 класі Навчальна програма факультативного курсу «Основи екології та природокористування» (за редакцією Глушак Г.Я.) лист ІМЗО від 30.07.2018 № 22.1/12-Г-605

Старша школа

Профільне навчання

Години варіативної частини розподілені наступним чином:

Українська мова – 2 години на профільне вивчення у 10-му класі. Навчальна програма українська мова 10-11 клас (рівень стандарту та профільний рівень) затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

Українська література - 2 години на профільне вивчення у 10-му класі Навчальна програма українська література 10-11 клас рівень стандарту та профільний рівень затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

Біологія і екологія – 3 години на профільне навчання у 11 класі(наказ № 1407 від 23.10.2017 р Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти Географія – 1 година для підсилення інваріантної складової у 11 класі

Спецкурси

Основи християнської етики 5-9 класи - Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.) «Схвалено для використання в освітньому процесі» Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6).

Факультативні курси

Спорт проти булінгу 1 година у 10 класі. Навчальна програма факультативу Спорт проти булінгу Лист ІМЗО від 05.05.2017 р. №21.1/12-Г-99 Погоджена рішенням педагогічної ради від 29.08.2023 р. протокол № 01.

Екологічний менеджмент та економіка природокористування – 1 година у 10 класі. Навчальна програма Екологічний менеджмент та економіка природокористування Автори: Логінова А. О. (розділ 1-2), Яценко В. С. Зареєстрована у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 4.0029-2022

Здоров'я і безпека життя людини – по 1 годині у 10-11 класах. Навчальні програми курсів за вибором з біології для 10-11 класів: [Електронне видання] / Коршевнік Т. В., Матяш Н. Ю., Козленко О. Г., Рибалко Л. М. — Київ: Педагогічна думка, 2020 — 36 с. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з біології, екології та природознавства Науково-методичної ради з питань освіти МОН України (лист ІМЗО від 19.12.2019 №22.1/12-Г-1186)

Біологія - по 1 годині у 10-11 класах. Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання, рекомендованих для використання в загальноосвітніх навчальних закладах. Лист ІМЗО від 20.08.2019 р 22.1/12-Г-14

Модуль числа – 1 година у 11 класі «Збірник програм з математики для допрофільного навчання та профільної підготовки" в частині варіативної складової (упорядники Прокопенко Н.С., Єргіна О.В., Вашуленко О.П.) Лист ІМЗО від 04.07.2016 № 2.1/12-Г-440) Погоджена рішенням педагогічної ради від 29.08.2023 р. протокол № 01.

Креслення – 2 години у 11 класі. Навчальна програма Креслення Схвалено для використання загальноосвітніх навчальних закладах (лист Інституту модернізації змісту освіти МОНУ лист від 25.09.2018 № 22.1/12-Г-906)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ

Яремчука Василя Івановича
Бистрицького ліцею
на 2023-2024 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 4 класі	Інклюзивне навчання	Відповідальний за модифікацію програми
Мовно-літературна	Українська мова	5		Остап'юк М. В.
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3		Хопта М. О.
Математична	Математика	4		Остап'юк М. В.
	Інформатика	1		
Я досліджую світ (освітні галузі)		(7)		
	Мовно-літературна	2		Остап'юк М. В.
	Математична	1		Остап'юк М. В.
	Природнича	2		Остап'юк М. В.
	Технологічна	1		Остап'юк М. В.
	Соціальна і здоров'язбережувальна	0,5		Остап'юк М. В.
	Громадянська та історична	0,5		Остап'юк М. В.
	Інформатика			Остап'юк М. В.
Мистецька	Музичне мистецтво	1		
	Образотворче мистецтво	1		
Фізкультурна	Фізична культура	3		
Корекційно-розвиткові заняття	Ритміка		1	Курчук В. П.
	Корекція розвитку		2	Курчук В. П.
	Корекція мовлення		2	Курчук В. П.
Всього годин		22+3	5	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22		
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25		

**Пояснювальна записка до індивідуального навчального плану
Яремчука Василя Івановича
Бистрицького ліцею на 2023-2024 навчальний рік**

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів з інклюзивною формою навчання - 2

Кількість учні, що здобувають освіту за інклюзивною формою навчання - 2

1кл	24
4 кл	21

Начальний план учня з особливими освітніми Яремчука Василя Івановича на 2023-2024 навчальний рік враховує основні вимоги Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і передбачає створення умов для рівного доступу до навчання дитини з особливими освітніми потребами, засвоєння навчального матеріалу в повному обсязі. Індивідуальний навчальний план складений з урахуванням вимог Державного стандарту. Цьому сприяє наявність в робочому навчальному плані інваріантної складової, сформованої на державному рівні і спільної для всіх загальноосвітніх закладів та варіативної складової, яка містить додаткові години на предмети інваріантної складової, предмети за вибором, спецкурси, факультативні та індивідуальні заняття (у четвертому класі 1 година варіативної частини навчального плану реалізується за рахунок вивчення спецкурсу Основи християнської етики).

Інваріантна складова навчального плану реалізується в повному обсязі годин, передбачених Типовою освітньою програмою.

Години фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Статутом ліцею визначено українську мову навчання.

Ліцей працює за навчальними планами:

1-4 класи: наказ Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів» Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1272 від 08.10.2019 загальної середньої освіти» Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Шияна та відповідний навчальний план.

Навчальні програми за якими організоване інклюзивне навчання адаптовані з урахуванням потреб дитини з затримкою психічного розвитку.

Програми корекційно-розвиткових занять:

Ритміка - Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для спеціальних класів, для дітей із затримкою психічного розвитку. (авт.. Бабяк О. О.)

Корекція розвитку - Комплексна корекційна програма «Сходишки розвитку розумової та пізнавальної активності дітей»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН УЧНЯ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ

Поляка Віктора Володимировича
Бистрицького ліцею
на 2023-2024 навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 1 класі	Відповідальний за модифікацію програми
Мовно-літературна	Українська мова	5	Яремчук Т. М.
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	3	Хопта М. О.
Математична	Математика	4	Яремчук Т. М.
	Інформатика	1	
Я досліджую світ (освітні галузі)		(7)	
	Мовно-літературна	2	Яремчук Т. М.
	Математична	1	Яремчук Т. М.
	Природнича	2	Яремчук Т. М.
	Технологічна	1	Яремчук Т. М.
	Соціальна і здоров'язбережувальна	0,5	Яремчук Т. М.
	Громадянська та історична	0,5	Яремчук Т. М.
	Інформатика		Яремчук Т. М.
Мистецька	Музичне мистецтво	1	Курчук В. П.
	Образотворче мистецтво	1	Яремчук Т. М.
Фізкультурна	Фізична культура	3	
Всього годин		22+3	
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	
Основи Християнської етики		1	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	

**Пояснювальна записка до індивідуального навчального плану
Поляка Віктора Володимировича
Бистрицького ліцею на 2023-2024 навчальний рік**

Тип навчального закладу - ліцей

Кількість класів з інклюзивною формою навчання - 2

Кількість учні, що здобувають освіту за інклюзивною формою навчання - 2

<i>1 кл</i>	<i>24</i>
<i>4 кл</i>	<i>21</i>

Начальний план учня з особливими освітніми **Поляка Віктора Володимировича** на 2023-2024 навчальний рік враховує основні вимоги Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» і передбачає створення умов для рівного доступу до навчання дитини з особливими освітніми потребами, засвоєння навчального матеріалу в повному обсязі. Індивідуальний навчальний план складений з урахуванням вимог нового Індивідуальний навчальний план створює передумови для одержання повноцінної освіти дитини на рівні з іншими. Цьому сприяє наявність в робочому навчальному плані інваріантної складової, сформованої на державному рівні і спільної для всіх загальноосвітніх закладів та варіативної складової, яка містить додаткові години на предмети інваріантної складової, предмети за вибором, спецкурси, факультативні та індивідуальні заняття (у другому класі 1 година варіативної частини навчального плану реалізується за рахунок вивчення спецкурсу Основи християнської етики).

Інваріантна складова навчального плану реалізується в повному обсязі годин, передбачених Типовою освітньою програмою.

Години фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Статутом ліцею визначено українську мову навчання.

Ліцей працює за навчальними планами:

1 клас - наказ Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів» Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1272 від 08.10.2019 загальної середньої освіти” Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Савченко та відповідний навчальний план.

2. Форми організації освітнього процесу

2.1. Освітні технології

Кожне наступне покоління учнів формує нові вимоги до організації навчально-виховного процесу та вимагає застосування сучасних освітніх технологій для більш ефективного навчання та засвоєння нового.

Інформаційно-комунікаційні технології

Інформатизація навчально-виховного процесу передбачає широке використання у процесі вивчення навчальних предметів інформаційно орієнтованих засобів навчання на базі сучасних комп'ютерів і телекомунікаційних мереж. До них належать інформатизація системи управління навчальним закладом, створення баз даних та переробка інформації, участь у різноманітних проектах тощо. Широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій (програмоване навчання, експертні системи, мультимедіа, імітаційне моделювання, предметні комп'ютерні уроки) сприяє реалізації особистісно орієнтованого підходу до учнів, поетапному засвоєнню знань, умінь і навичок.

Прогнозовані результати: формування умінь працювати з інформацією, розвиток комунікативних здібностей.

Ігрові технології

Технологія за своєю суттю є поліваріативна. Вона може використовуватись у процесі навчання дітей різних вікових груп. Гра як вид навчальної діяльності в умовах конкретної ситуації спрямована на засвоєння соціального досвіду, в якому формуються й удосконалюються вміння та навички учнівського самоуправління.

Прогнозовані результати: розвиток суб'єктності школяра, процесів саморегулювання та самоуправління власною навчальною діяльністю.

Інтерактивні технології

Інтерактивне навчання ґрунтується на концептуальній ідеї співробітництва, взаємо-навчання. Автори зазначають, що процес пізнання відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів. Залежно від мети уроку, форм організації навчальної діяльності, використовуються інтерактивні технології кооперативного, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань. Деякі локальні технології використовуються на будь-якому етапі традиційного уроку, трансформуючи його в інтерактивний.

Прогнозовані результати: активізація пізнавальної діяльності всіх учнів, формування умінь і навичок, ціннісно

смыслових орієнтацій, розвиток суб'єктності, мотивації до навчання.

Технології групового способу навчання

Організаційна структура групового способу навчання може бути комбінованою, такою що поєднує групову роботу учнів (один вчить багатьох), парну та індивідуальну. Однак домінуюче значення має групова форма роботи. До групових технологій належать: класно-урочна організація, лекційно-семінарська система, дидактичні ігри, бригадно-лабораторний метод тощо.

Прогнозовані результати: активізація пізнавальної діяльності учнів, високий рівень засвоєння змісту.

Технології проектного навчання («Метод проектів»)

«Метод проектів» зародився в надрах американської системи навчання наприкінці XIX ст. Сьогодні під цим словосполученням розуміють метод навчання, форму організації занять, педагогічну технологію, систему організації навчання.

Метод проектів як технологія у сучасних умовах трансформувалася у проектну систему організації навчання, за якої учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань-проектів.

Прогнозовані результати: практико орієнтований підхід до навчання, формування ключових компетентностей (соціальних, полікультурних, інформаційних, комунікативних тощо), розвиток ініціативності та самостійності учнів).

Освітній процес у навчальному закладі здійснюється за програмами і підручниками, які рекомендовані МОН України для використання з закладах загальної середньої освіти.

3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

4.1 Кадрове забезпечення

Педагогічні працівники	Кількість педагогічних працівників	Категорії				Звання
		Спеціаліст	Перша категорія	Друга категорія	Вища	Старший вчитель
Директор	1				1	1
Заступники директора	2		1		1	
Вчителі 1-4 кл.	7		1	1	5	
Вчителі-предметники	19	1	4		12	5
Вихователі ГПД						
Військовий керівник	1				1	
Практичний психолог	1				1	
Соціальний педагог	1	1				
Педагог-організатор	1				1	
Всього	33	2	6	1	22	5

Якісний склад педагогічного колективу за категоріями

Всього педагогічних працівників	З них мають				
	Повну вищу освіту	%	Базову вищу освіту	%	Навчаються заочно
33	30	93,75	2	6,25	-

Якісний склад педагогічного колективу за віком

Вікова група	Кількість педпрацівників в
До 30 років	1
До 40 років	19
До 55 років	5
До 60 років	
Понад 60 років	8
Всього	33

Якісний склад педагогічного колективу за педагогічним стажем

Працівники зі стажем роботи	Кількіст ь		
До 3 років	1		
3 – 10 років	9		
10 – 20 років	5		
Понад 20 років	18		
Всього	33		

4.2 Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Найменування навчальних приміщень та майданчиків	Найменування навчального обладнання
Класні кімнати	Парти, дошки, стільці, стінки, столи учительські, предметні стенди, роздатковий матеріал, демонстраційний матеріал
Комп'ютерний клас	Парти, стільці, комп'ютери, мультимедійна дошка, проектор, стіл учительський
Учительська	Стільці, стінка, столи учительські.
Кабінет директора	Стільці, стінка, столи учительські.
Спортивна зала	Спортивний інвентар (мати, шведська стінка, м'ячі, козел гімнастичний, перекладина, лаки)
Санвузел	Умивальники, унітази.
Бібліотека	Стільці, стінка, столи учительські, підручники, художня література.
Їдальня	Стільці, столи, кухонний інвентар.

В школі відповідно до положення про навчальний кабінет облаштований лише кабінет інформатики. Решта приміщень функціонують як класні кімнати та потребують обладнання та оформлення. Школа має свою їдальню, яка забезпечена необхідним технологічним обладнанням, посудом та кухонним інвентарем, мийними та дезінфікуючими засобами. Усі здобувачі освіти охоплені гарячим харчуванням.

Проблемою школи, що потребує вирішення є підвезення учнів, що проживають на відстані більше 3-х кілометрів.

У навчальному закладі створені необхідні умови для проведення освітньої діяльності, однак матеріально-технічна база потребує постійного оновлення та покращення.

4.3. Якість проведення навчальних занять

Якість проведення педагогами навчальних занять контролюється шляхом відвідування уроків директором чи заступником за індивідуальним планом, без попередження вчителів. Основними критеріями оцінки якості занять є:

- 1) Точне і творче виконання програмно-методичних вимог до уроку; чітке визначення типів уроку і його місце в темі, бачення особливостей кожного уроку.
- 2) Врахування реальних навчальних можливостей різних класів або груп, цілеспрямована ліквідація прогалин в знаннях.
- 3) Обміркування та вирішення в єдності завдань освіти, виховання, психологічного розвитку.
- 4) Вибір раціональної структури та темпу проведення уроку, які забезпечують вирішення поставлених завдань і продуктивне використання часу уроку: «Цілі визначають тип уроку. Тип уроку визначає його структуру, структура — розподіл часу на різних етапах».
- 5) Забезпечення практичної і профорієнтаційної спрямованості навчального процесу, створення реальних можливостей щодо використання учнями знань, умінь, навичок, які вони отримали, з метою попередження формального засвоєння теорії.
- 6) Концентрація уваги учнів на важливих наукових поняттях, висновках, правилах, світоглядних і виховних ідеях; виділення об'єкта міцного засвоєння. Зв'язок змісту уроку з життям, з практикою і особистим життєвим досвідом учня; використання міжпредметних зв'язків з метою формування цілісної наукової картини світу в інтересах економії часу.
- 7) Розширення арсеналу вибору методів переважно за рахунок активних, інтенсивних методів; використання на уроці оптимального поєднання різних методів.
- 8) Поєднання колективної форми роботи з груповими та індивідуальними.
- 9) Здійснення на основі діагностики навчальних можливостей диференційованого підходу до учнів з акцентом на надання диференційованої допомоги учням з різним рівнем підготовки з предмета.
- 10) Формування у всіх учнів активного ставлення до навчальної діяльності, навичок раціональної організації навчальної праці безпосередньо на уроці.
- 11) Спілкування з учнями на основі поєднання вимогливості з повагою до особистості.
- 12) Розвиток кабінетної системи навчання відповідно до вимог науково-технічного процесу: раціональне і комплексне використання різних засобів навчання (підручників, наочних посібників, засобів інформації).

- 13) Удосконалення сприятливих для роботи гігієнічних та естетичних умов.
- 14) Визначення змісту і обсягу домашніх завдань з урахуванням часу, який необхідний на їх підготовку; якщо необхідно, коментувати методики їх виконання, намагатися, щоб навчання здійснювалося на самому уроці, а обсяг домашнього завдання скорочувався (там, де це можливо).
- 15) Чітке дослідження задуму і одночасна готовність гнучко перебудувати його хід при зміні навчальної ситуації, вміння переходити до реалізації запасних методичних варіантів.
- 16) Виявлення в ході самоаналізу результатів навчання, виховання, розвитку, які отримали на уроці; порівняння їх з поставленими учителем завданнями, знаходження важливих причин недоліків і успіхів; урахування результатів самоаналізу при плануванні наступних уроків.

4.4. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання

У сучасному розумінні моніторинг виконує роль процесу діагностування. Для ефективного управління, прийняття обґрунтованих управлінських рішень необхідно мати інформацію про хід освітнього процесу. Від об'єктивності, достовірності, оперативності та повноти інформації залежать своєчасність і правильність прийнятого рішення. Отримання такої інформації можливо при проведенні моніторингу досягнення учнями результатів навчання. Для ефективної організації проведення моніторингу на рівні школи доцільно використовувати наступний алгоритм.

1. Наказом директора ліцею затвердити склад робочих груп з проведення учнівського моніторингу.
3. Ознайомити учнів, батьків, колектив школи з порядком проведення моніторингу.
4. Для отримання достовірної інформації від учнів, вчителів, визначення якості засвоєння змісту освіти на різних етапах навчання розробити анкети, опитувальники, діагностичні карти, завдання, тести.
5. У терміни, визначені наказом директора школи, провести моніторингові дослідження
6. Обробити та проаналізувати отримані дані.
7. На основі отриманих результатів аналізу розробити моделі корекційної діяльності учасників навчально-виховного процесу.
8. Обговорити підсумки моніторингу на засіданні педагогічної ради та

Моніторинг досягнень учнями результатів навчання проводиться в кінці кожного семестру з окремих предметів.

4. Завдання освітньої програми

5.1 Оновлення методичної бази освітньої діяльності

Процес реформування системи освіти в Україні зумовили заміну старих шаблонних освітніх моделей новими, нестандартними, творчими, прогресивними і водночас дієвими та адаптованими до сьогодення. Важливу роль у забезпеченні реформування освіти відіграє модернізація науково-методичної роботи в школі через упровадження сучасних навчально-виховних, управлінських технологій, стимулювання професійного зростання вчителів, підвищення їхньої професійної майстерності, зокрема.

Структура діючої методичної роботи передбачає взаємопов'язані елементи, що відповідають меті й завданням, які стоять перед педагогічним колективом навчального закладу та втілюються у різних формах, методах і засобах.

Методична робота в школі планується і проводиться на діагностичній основі, що сприяє виявленню проблем конкретного вчителя, прогалин у певних вміннях і навичках педагогічної майстерності, встановленню загальної картини. Методичне забезпечення навчального процесу передбачає широкий набір видів, форм і змісту діяльності.

Плануючи методичну роботу з педагогами, реалізуємо традиційні (колективні та індивідуальні) та нетрадиційні форми її організації – залежно від поставленої мети й завдань. Колективні форми методичної роботи використовуємо з метою вироблення єдиного підходу до розв'язання певних проблем, аналізу результатів колективної діяльності, обговорення актуальних питань організації навчально-виховного процесу, вивчення і поширення найкращого педагогічного досвіду, науково-технічної та педагогічної інформації. Згідно структури методичної роботи в школі діють такі колективні форми:

- Педагогічна рада;
- Методичні об'єднання;
- Педагогічні семінари;
- Конкурси тощо.

Індивідуальні форми методичної роботи використовуються для задоволення особистих потреб і конкретних запитів педагогічних працівників, їх вибір залежить від рівня освіти, професійної компетентності, індивідуальних можливостей та професійних характеристик педагогічних працівників.

Індивідуальні форми методичної роботи:

- Самоосвіта;
- Робота над методичною проблемою;
- Взаємовідвідування уроків;
- Проведення відкритих уроків;
- Предметні тижні

У навчальному закладі поряд традиційними використовуємо нетрадиційні форми організації методичної роботи: ярмарок педагогічних ідей, фестивалі педагогічних ідей і знахідок у рамках тижня атестації, виставка творчих доробок, тренінги тощо.

Творчі здібності вчителів можна розвивати лише тоді, коли сама методична робота буде творчою.

Пріоритетними напрямками методичної роботи у 2019-2020 навчальному році вважати:

- Подальшу модернізацію освіти через впровадження особистісно освітніх технологій;
- Збереження та розвиток творчого потенціалу колективу;

- Вироблення інноваційного стилю діяльності;
- Систематичне підвищення педагогічної майстерності, методичного і наукового рівня кожного вчителя;

5.2 Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми

Згідно плану роботи школи в кінці навчального року проводиться контроль за виконанням навчальних планів, програм, проведенням підсумкового оцінювання (в тому числі семестрового, річного).

В ході перевірки особливу увагу необхідно звернути на проведення необхідної кількості лабораторних, практичних та контрольних робіт з предметів природничо-математичного циклу, усіх видів перевірки знань, умінь і навичок учнів з української та іноземної мови, української та світової літератури, також уроків позакласного читання, уроків розвитку зв'язного мовлення, літератури рідного краю з читання та української літератури, уроків додаткового та виразного читання із світової літератури.

В ході перевірки класних журналів контролюється також відповідність кількості проведених уроків вимогам навчальних програм, об'єктивність семестрового та річного оцінювання.

Наприкінці навчального року (квітень-травень) дирекцією школи проводиться діагностика стану реалізації варіативного освітнього компонента школи. Зокрема, за допомогою анкетування, опитування та бесід слід визначити рівень задоволення курсами варіативного освітнього компонента самими учнями та їх батьками.

5.3. Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти

Психолого–педагогічний супровід навчально-виховного процесу здійснюється на основі річного плану роботи за основними видами діяльності: діагностика, корекція, реабілітація, профілактика, прогностика.

Діагностична робота спрямована на одержання необхідної інформації щодо особистості окремого учня, особливостей первинного колективу та референтних груп учнів із метою виявлення найбільш ефективних шляхів оптимізації навчально-виховного процесу в школі, включає в себе соціально-психологічні та соціально-педагогічні дослідження, моніторинги в школі серед дітей, діагностичні дослідження серед батьків та педпрацівників.

Досліджується рівень соціально – психологічної адаптації учнів 1-их класів до навчання в школі та рівень адаптації п'ятикласників до нових умов навчання. Результати даних досліджень систематизуються, представляються дирекції ЗЗСО.

Особлива увага приділяється діагностиці інтересів та схильностей учнів 9-х класів. Робота спрямована на надання психологічної допомоги старшокласникам у професійному самовизначенні та побудові ними життєвих перспектив, особливо з опорою на рівень сформованості життєвих компетенцій.

Вивчається проблема жорстокості, проявів насильства в учнівському середовищі та схильність до вживання учнівською молоддю наркотичних речовин, алкоголю, тютюну.

Корекційно-відновлювальна робота проводиться в формі індивідуальних та групових занять за запитом класних керівників, батьків, адміністрації та за результатами

психодіагностичних досліджень з учнями. Індивідуальна робота з школярами здійснюється з метою розвитку когнітивної сфери та подолання негативних проявів у спілкуванні, зниження рівня тривожності.

Групові, корекційні та розвивальні заняття проводяться з учнями початкової, середньої та старшої ланок школи направлені на формування соціальних і комунікативних умінь, необхідних для встановлення міжособистісних відношень з однолітками і відповідних рольових стосунків з вчителями; розвитку у дітей когнітивних умінь і здібностей, необхідних для успішного навчання в школі; стійкої самооцінки та низького рівня шкільної тривожності; формування свідомої поведінки; розвиток обдарованості; знайомство зі світом професій.

Консультативна робота, яка проводиться у ЗЗСО включає в себе консультації педагогічних працівників, батьків, та учнів.

Просвітницька робота з батьками, учнями, вчителями проводиться у формі діалогів, ігор, тренінгових занять, презентацій.

Педагоги ЗЗСО є активними учасниками психологічних семінарів. Найбільша увага здобувачів освіти, педагогів та батьків звертається на вплив інформаційних технологій на психічне здоров'я учнів, профілактику дитячого суїциду, причини виникнення дитячої агресивності, готовність старшокласників до проходження ЗНО та ДПА, виховання культури поведінки у дітей, розв'язання конфліктних ситуацій у сім'ї, профілактику шкільного булінгу.

5.4. Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників

Дирекція школи постійно працює над підвищенням фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників, стимулює, заохочує творчих педагогів за пошук власних оригінальних підходів до вирішення проблем, удосконалення змісту навчально-виховного процесу.

Важливим фактором активізації інтелектуального потенціалу є взаємозбагачення педагогів у процесі навчання. А тому серед форм роботи переважають методи активного навчання дорослих, які дають можливість кожному розкрити свій творчий потенціал, виявити й оцінити свої можливості, активно співпрацювати з колегами. Завдяки фаховій майстерності педагогів в НЗ проводяться, районні семінари, творчі звіти, обмін досвідом.

Робота методичного об'єднання вчителів початкових класів була спрямована на реалізацію змісту завдань Державного стандарту початкової освіти. На засіданнях багато уваги приділялось вивченню нових педагогічних технологій, використання ІКТ як на уроках, так і в позакласній роботі. Протягом навчального року вчителі початкових класів провели ряд виховних заходів, використовуючи сучасні інноваційні технології.

У школі створено умови для ефективного підвищення майстерності вчителів як складової частини цілісної методичної роботи. Підвищенню професійної компетентності педагогів сприяє проведення предметних тижнів, які щороку проводяться в школі. Їх мета – розвиток пізнавальної та творчої активності учнів. Цікавими були тижні фізичної культури, математики, української мови та літератури.

Самоосвіта – одна із складових неперервної освіти педагога. Створення власної системи навчання є однією з форм самореалізації вчителя. Виявлення, вивчення, узагальнення й

розповсюдження перспективного педагогічного досвіду є одним із напрямів методичної роботи. юб